

სახალხო ხალხი

საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის

გაზეთის № 248.

კვირა, 6 მარტი 1911 წ.

დამატების № 43

„სულამიტ“ — სურათი ჰენრი რილანდისა.

დავითის გელოზი

(დახასრული *)

მისის საღამო იყო. გახაფულუ ჰყვაროდა.. გახაფული. მე კი ლუკასთან წავედი.

გავცხმურე, მაგრამ პასუხი არცნა გასცა. შეგი მერია ყუფით მომიპარდა.

— მერა, მერა!—უშეშო დავიყვირე და ჟაკან-ჟაკან დავიხიე.

— ნუ გეშინიან, არ გიკენენს!—გამომცხმურა ოთახიდან ლუკა, რომელიც ცოტა ხნის შერდებ გარედ გამოვიდა.

— ჟაკან-ჟაკან იქნება საქმის მოგადინე, ლუკა? — არაფერს, არაფერს... მობძანდი ჩემს ქონზე,—შე-

მიბატოცა ლუკამ, მაგრამ მე ისევ გარედ დარჩენა ვამჯობინე. ლუკას ერთს ხელში დანა ეჭირა, მეორეში დახვნილი თუთუნე, ჩიბუხისცივის ამხადებდა.

— ლუკა,—დავიწყე—ერთი სახემე მაქვს შენთან.

— ორი იყოს... ბრძანე, შენი ქირიმი.

— მე მინდა დავითის ვინაობა გავიგო... შენ დავითს

კარგად იცნობ?

ლუკამ შემომხედა, ცოტა ხნის შეფიქრიანდა და მეორე მითხრა:

— ვიცნობ, კარგად ვიცნობ.

— რა კაცია?

— ბუთისის წამლები... გამაჩნე კი არა, წამლები.

— არ მესმის.

— კარგად არც დავითმა იცის, რომ ის გამაჩნე არ

არის... ვერ ვიციანს, დავიკმა... ტყუილად იტანებენ.

— მერე განა იმისთვის ეს ტანჯვა არა კმარა?

— მართკ ტანჯეთ რომ შევერიტლებიდიტ ცხოვრებას

მეტი ამა რა ვინდა!.. საშინელი ისაა, რომ სიკვდილს მოითხოვს ეს ცხოვრება, სიკვდილს.

— დავითი მაშ სკდება?

— რა თქმა უნდა.

— დარეო?

— დარეოს გალობა სიკვდილია.

— როგორა სიქეი?

— დარეოს გალობა სიკვდილია-მეთქი.

გაშტერებული, ელდა-ნაკარგივით შევიტეროდი ამ ფა-

რჯაში გახვნილ გლმე-კაცს, რომელიც თავის ნაწვევტ-ნაწვევტ სიტყვებით რაღაც იღვამლ მიუწლომელ ქვეყანას

მიშლიდა თვალწინ. შევიტეროდი ავალბეში, რომ იქიდან

მანც ამომეცითხა გამოურკვეველა, მაგრამ ძლიერა მოძრაობა

სულსა, რომელიც ასე გასაოკრად ამეტყველებდა ამ

ძინძებში გახვეულ ვლებ-კაცს. ფუტკეროდი, რომ გამომეცით-

კცია, რა ჯილდოსიერი ძალა აღაზარებდა მას, როგორ მინახა,

რომ ჯილდოსიერი მისი სიტყვა ისე მეტყვენებოდა, თით-

ქმს ჩემს გულის სიღრმიდან ყოფილიყოს ამოხეტილი.

— მაშ დავითი დარეოს ხმას ებრძვის... ებრძვის სიკ-

ვიდლს,—ვიკითხე და კვლავ თვალბეში ჩავაშტერედი ლუკას.

ლუკამ შემომხედა, მაგრამ აღარაფერი მითხრა.

— მაშ შენ სწორედ იმ ხმას გაუბრბიდი, ხმას, რომე-

ლიც მამეშ სიკვდილს!.. მომკვდინებელი შხამი. მაშ მე

ტყუილად მეგონა იგი ხმა სიკვცხილს, ნეტარების წყარო?

მაშ დავითი ერთს კიდევ შემოპრავს ფრთას ფრთად, აფრინ-

ლები მალდა, მძღვარად შესძახებს სიკვდილს, მომხერეოა*, და ისევ ფრთბ შემევეცილი ძრის დატეკმა... უკვე სამუდაო

მოდღ..

ლუკა კვლავ ჩუმაღ იყო. ბოლოს მომიბრუნდა და

მითხრა.

— მე ჩემის სუსტის გონებით ვერე გგონია. იქნება ვსკლები: მიწაზე მიკრულს ვარსკვლავი ღვთის აფლად მიანიდა.

— მეტი აღარაფერი ვკეთქქამს ერთმანეთისთვის. გა-როგემშვიდობე და წამოვედი.

**

ღილით ვასწავლიდი დავითის შეილებს: ვანოს და ნუ-კას. ვანო ღიღს ნიქს იჩენს, ნუკა იმღუნს ვერა. ვანოს ცმისი, ვანო ღიღს იცის. სწავლს ღრღს დავითი შემოვიდა ოთახში და მითხრა, დღეს, რუსტინ, სხვაგან ნუ წახვალ, შინ დარჩი, სტამბარი მუყავს და საღამო მე შემომპირეო.

— ღიღს სიამოვნებით,—ვეუპასუხე.

სწავლის გათავების შემდეგ, საღილობამდის, დავითის მართობზე წასვლა გაღვიზრებე, მინღდა* ერთი მშვენიერი მოთხრობა წამეკეთხა. ძალიან კარგი მოთხრობაა, არაკისებურა და სახილველ *გამოსაცნობი კაკალი* ეწოდება. რამდენჯერმე წამეკითხავს, მაგრამ მანც სიამოვნებით წამეკითხავდი. ღიღს სიამოვნებით გაღმევეყმდი აქ მის შინაარსს, მაგრამ მეშინიან დაუგარუო მოთხრობის მისი მშვენიერება და ანტომ შინაარსზე არას ვამბობ. ხელოვნების მიზანი ესთეტიური პრძამობის ზრდა-გღრმავება და ვან-სტეტაყება. ამ მართი *გამოსაცნობი კაკალი* ხელოვნების საუკეთესო ნაწარმოებია. ავტორი კი... საბრალო ავტორი რას ჰქვითარს იგი, როღესაც ზღაპრისებურს მოთხრობას ბავშვს და ყრმათ აკოთხებენ და მოზრდილები კი... გაღდავ ფურტლე და დავიწყე კითხვა. პირველი წინადადების წამთხვაც ვერ მოვასწარი, რომ სახლისკენ მომივლი დარიყო დავიხიე.

დარიყო თავდაბრილი, მორცხვი ნელის ნაბიჯით მოაღიღდა.

— ვაწვილა ქალი, გვერდს ნუ ამიუღოთ, მომეკითხება გამოგვლავარაკოთ,—გავცხმურე მივივალს.

დარიყო შეღდა.

— საქმე მაქვს თქვენთან.

— რა საქმე?—და მომიხალღოდა.

ერთხანად ხმა ვეღარ ამოვიღე, ბოლოს ძალ-ღონე მოვიკრიფე და ვუთხარა:

— გუშინ მეგონა, რომ შეიყვარდი.

— მე კი დღემდის მეგონა რომ გიყვარდი, ხელა კი არ გიყვარვარ.

— სწუხართ?

— არა.

— თქვენ ხუჭრობთ, მე კი საუბარო არა მაქვს რა.

— მე კი წინადადებ.

— ნუ კეკლუცობთ... მე მიყვარხართ.

— ისე, როგორც იმ თქვენს ზღაპარში სწერია?

— ნუ დამკნით, მე თქვენ მიყვარხართ.

— სიქეთ როგორ? ისე როგორც ზღაპარში სწერია?

— როგორც? ჰო... ისე!

— მაშ, ამა ვსწავლი თქვენ, შენახეთ! არ სკამოთ

კი!—მე სიტყვებით დარეოს ვამბოდი ვალბეშა და წასვლა

დაბარა. ერთხელ კიდევ შემეხვებოდა, გაიღმა და... წავიდა.

სამოთხის კარები გაიღო და შორიდან სიკოლოდა მომესმა...

სიკოლში დატინვა ვიკრძმეი. ჰა, მართლა დატინვა?

— ხა, ხა ხა, ხა ზღაპარი!

არ გაბეღით ვაშლის შექმა, არა გაბეღით, ხა ხა!..*

დარიყო ვარბოდა და მისი სიკილი გულს ლახვრად

მესობოდა...

— ლუკა, ლუკა, შხამი მეწვეთება გულზე, მომიკვი-

ნებელი შხამი!..

**

ესტროლი. მარტო რომ დაგრწობდი, ვობრავდი, სტუმრებთან კი ვხიზარულობდი. დავითის სტუმარი ვნახე, იგი უზარალო ცაკო იყო, უღალბა-შერეული. თავდაბლს ცაკეს მოვავიჯინებდი, მაგრამ მის გამოხედვებში ნათლად ამოვიკითხე, რომ სტუმარი ამბავი არ იყო მოკლებული. სახელი მისი ელიზბარო იყო, გვარი... არც მე მკითხავს და არც დავითს უთქვამს.

ელიზბარო მოუსვალობაზე ლაპარაკობდა.

— მიწის თან და თან ეკარგება ნაყოფიერება. წინელ ყოველივე ზღომად იყო, ახლა კი რაც არის, ისიც არ ვარცა.

— ეს იმიტომ, —უბასუბა დავითმა, —რომ მიწა ბევრი იყო და ხალხი კი ცოტა.

— მართალია, მაგრამ მიწის მინც წერთვა ნაყოფიერება.

ამ ლაპარაკით საუბრეს მოუსწვდით:

საუბრის შემდეგ დავითმა თავის მალლობზე მოგვიწვია.

ელისაბედი მდლობზე არ წამოვიდა. დარკო დაღვივარა, ესხალვი მოვალე. ჩვენ მარტო სამხი წყვილით.

ზაფხულის დამე იყო. ვარსკვლავებით მოკვდილი ცოცხალი იყო. ღლი სიცხის შემდეგ ეს დამე მეტად სასიამოვნოდ გვეჩვენებოდა. თავისუფლად ვსუნთქავდით. შიგარე მქრთალი სინათლის ჰვენიდა არც-მარცხ. განსაკუთრებით ლამაზად იყო განათებული დავითის მდლობი.

— შიგარის სინათლე ამჯობინა ერთმა ბრძენმა მზისს, —სთქვა დავითმა, —მართლაც, შიგარე გულში სწვედებოდა აღმართს, ნახსა და ზღერისანს შუქთა ზღვაში აცურავებს და სულს საკვირსა, სასველა პანზე აწკობს!

— მეჩე განა გე კარგია? — შეეკითხა ელიზბარო.

— მრწენილია სინათლე შიგარისა... რაც კი ცაკობრიობა სცხოვრობს, ერთავად მის სინათლენზე მეტარს და გალობდა ჯერაც ვერ შეუქცია იგი დარსებულად. ეს აღბრუნება ნიშნავს, რომ მგალობლები აღბრუნა არა ჰყოფნით სიტყვიერი მისაღვ განზომათა გამოსახებად.

დავითი ნელის მხით ლაპარაკობდა.

სიჩუმე ღამის, იღუმალი სიჩუმე არემარისა მხოლოდ დაბალს ლაპარაკს შეეფერებდა.

მივალწვით მალლობს. გადავიხედეთ ძირს, მდინარის შორიალი მოგვეხსნა. ომება იგი ზღაბრებს მოუთხრობდა დაძინებულს ნაპირს, ტყეს-ველს. ღამის სულთქმანიათ ბუნქიდან-ბუნქზე, მიიდან შიგარე გადადიოდა, ნახად შეებებოდა თითველს, ჩაებებებოდა ცოტა ხნით და ისევ განაგრძობდა მსუბუქ ფრენას

— დვით! უკეთესი ამა რა ექნებოდა? —დაიწყო ელიზბარმა, —იყო და არა იყო რა...

— გისმენთ, ელიზბარ, სთქვი, სთქვი შენი ზღაპრისა...

— განმარტოვებულად, ობლად სცხოვრობდა ცაკი ვინმე. დღიდან დღე, დამიდან დამე განსწვეტილიყო, ვიხედავთა ექნება ექნება. დალიდან, როდესაც ქვეყანას მზის სინათლე მოვედებოდა, ცაკი უკვე ფეხზედ იყო და ოთხეყრა მაღლის სამებნელად მიეშურებოდა. წინაპართგან გაგონილი ჰქონდა, რომ ბუნების ამოკონის ვაგება, ყოველილივე შემეცნება მხოლოდ მაშინ შეიძლება, როდესაც ცაკი ოთხეყრა მაღლის მოპოვებდა. და დლიდა იგი ცაკი ველად, ტყეად; ქალდლიდა სოფლიდან-სოფელში, ერთი კუთხიდან მეორეში... თავიანუნული ეძებდა ჯაღო-მცნარეს. მაგრამ ყველგან მხოლოდ სამეყრა მაღალი ნახა. ბოლოს მიაღვივი ერთს მთას, მშვენიერის ტყისა, მდლისა და ამპარტავისა; ავიდა მის წვირზე, ვადახდა მთის არე-მარეს... და დალილი, შეშუბებული გოღებდა იგი მწარად. სისაფრატევილობა ასე მიმართა ბუნებს: დლილო ბუნებაც, მოგმართავ და

გულუნებო სიტყვას. შენთვის ექნება გულუნებარე მითხარი, ექნება გონება ჩემი ექნებულს იმის, რაც არ არის, ექნება ვსცდები, მითხარო, სად მოვიპოეყო იგი მცენარე? ჩემში ვბოლო იგი, თუ... შენში? ხომ ხედავ ვიქნებ და ძინით მოქმედებ, ვადვილდობი? მასწავლები... თუ არ გეხსნის ჩემი ღობლევა, ძიდა წყურვილი? ბუნებაც, ნუ თუ უმინზე არსებობს, ახსენებ მარტო იმიტომ, რომ გაჩევილიხარ... აი, როგორც მდინარე, მალლიდან დაქანებული, თავისთავად მიდის. მდინარისათვის ხომ სულ ერთია, საით დაქანება მას მალლობი? ექნება შენც მდინარისებური მიმდინარეობა გაქვს? კუთვლიდა ჩემო, მაშინ რა დამეცნო ადგილი ამ ქვეყანაზე? რად აღმიძებვი სურვილი მწვაგი? რად, რად წარმოშვე ოთხ-ყურათა და მგაგესთა წარმოდგენები შენს სამეფოში? ვიტირო, მოესტევა? ვის შევივლი, ვის მოვათხოვე მასუბნი?

ასე გოღებდა ცაკი და თვალ-ცრემლიანი გაჰყურებდა არემარეს... ბადრი შიგარე კი ამბავად მოსცურავდა ცის დაუსრულებელ სივრცეში...

მა მასუბნი მიიღო! ძილი მოვლდა სულთი ტანჯულს, ღამის ნანამ ძილი მიგვიარა. ძილიში ნახა სიზმარისა: ვასულიყო იგი ოთხ-ყურანი მაღლის სამებნელად. იქ, სადაც ხმელიყო წყლის ეკარის და წყალი ხმელეთის ნაპირს ევლებდა; იქ, სადაც ნოსლი მკურცხე ქვეყანას და ცო თითქმის მიწით არის ჩამოსული... ნახა კაცმა ჯაღო მაღალი. აღდევებული, ნეტარი, მართლდვარე, ჩქარის ნამიჯით ვიშურა მოსავლელად მაღლისა, მაგრამ... — ნუ, ნუღარ იტყვი, ელიზბარ, შესწვეტილ ზღაპარი შენი! — აღდევებული ხმით შეაჩერა დავითმა ელიზბარი.

— რათა, რათა? მე ვუსმინდა და წარმიტყა მისმა ზღაპრისა! ვანაგრევი, ჩემო ელიზბარ, ვანაგრევი! — არა ნაკლებ აღდევებული ხმით ვეგრებოდა დარკო, რომელიც მოსულიყო და ჩვედა შეუწყველად ყურის უგდებდა ელიზბარის მაღალურს ზღაპრისა...

სჩანს ასეთია ბღეე ჩვენი? ვით, ვით შედრიდები შენი ბედს, ბედს მავსა და წყვეულს? *

ღამდებდა, როდესაც ჩემს ოთახში ვართა შემოვიდა და მითხრა, დედა ავად არისო. მე მაშინვე სანახავად წავიდე. ელისაბედის ოთახში მქრთალი სინათლე იყო. აივანზე, სახლში განსწვეტილი დავდიოდნე აქეთ იქეთ. ყველა დაფიქრებული და მოწყვეტილი იყო, დავითა აივანის კუთხეში დედა, თავზე თმა ბაურჭლოდა და გამტრებული ძირს იყურებოდა. დარკო...

დარკოს ხმა ვავიგონე: ალტა, ჩქარა ექიმს მოიყვანე! მივიხედი, რომ საქმე მეტად ცუდად იყო. ლტკა ექიმის მოსახვედად გიქრია. დრო გამომეფიქრა ავიდეთყვის კენსა ისმოდა. უკრებ დარკო გამოვარდა ელისაბედის ოთახიდან და დავითს მიმართა: ელისაბედს სურს შენი ნახვა, ბატონო!

დავითი უსიტყვოდ გაემართა ოთახისკენ. ჩემი ქვირთი მომესმა, ელისაბედი სტეობოდა.

— სთქვი, ჩემი ელისაბედა სთქვი! მე აქა ვარ! —აკანკალებული ხმით მიმართა დავითმა ელისაბედს.

— ელისაბედი ჩემს ქვირთის ვანაგრძობდა. — არ შემიხედი, არა გიქრისა, —ანუეფიხება დავითი.

— გტოვებ, დავით, სამეფომოდ... უნაყოფო არ იყო ჩვენი ერთობა (ცხოვრება, მაგრამ... შენ ეს არ გაქცაყოფილხედა. ხომ არ ვეყურებდი, ეს რომ ვითხრა?)

— სთქვი ელისაბედ, სთქვი!.. დავითი სტეობოდა და ტირილით ვეღვრებოდა ელისაბედს. დავითის ტირილზე დარკო აივანზე გამოვიდა თვალ-ცრემლიანი.

— როგორ არის ელისაბედი? —კვირებო.

— ეხლა ექნება მეშველობა რაზე, ეშველება, —ვერ დაათვა დაბარკოემ, ცრემლი მოკრია.

ღუქკა დაბრუნდა ექიმით. ექიმი ღიღის ხანს დარკო ელისაბედის ოთახში, წამლები გამოვიწვირა, დაგვაშვიდა, გვაეშუქვა და წავიდა.

ერთს ხანს სივრცე სახლი გაჩუმებული იყო. ექიმის მოსვლამ და მისმა სიტყვებმა ყველაზე კარგად იმოქმედა.

ელისაბედს დაემინა. იმის ოთახიდან გავიდა ყველა, გარდა ორი მეზობელი ქალისა, რომლებიც ჩვეულებისამებრ მოსულიყვნენ ღამის სათველად.

მეც მოეშორდი აივანს და ძირს ჩამოვედი. მინდიადა მშენიერის ღამეში გამესტინა რეზოში. ის იყო ვასცა და ვაგა პირს, რომ სახლის შესავალიში, სწოროდ იქ, სადაც ახლად დარგული ქანდაკის ხე იდგა, დავინახე დავითი და მასზე ოდნავ დავშორებთი დარაკი.

მეც სხოვა და სწრაფად უკან დაებრუნდი. გავაღე ეზოს კარი და ჩემიდა წინ მდებარე მინდორში შევედი.

გულის შემზარავი ხმით, შემპარწყუნებლად კოტი ჰკიოდა. გამიგონია, კოტის კივილი სიკვდილის მომასწავებელიაო. სიკვდილი თავის ცეკვით მსხვრებლის დაემტეს.

„ნუ თუ ელისაბედის ბედაა?“
სახლში რომ დაებრუნდი, შესავალიში კვლავ დავითი და დარაკი და ვინახე...

გვერდი აუტყვე და ჩემს ოთახში შევიღი. დღის განთავილი რიგ-რიგად ეფინებოდა დედამიწისა, როდესაც საშინელი კივილი შემომესმა...

ელისაბედი გარდაიცვალა.

**

რამდენმა თვემ განალო მას შემდეგ რაც დავითი დეკრავდა?

არ ვიცი, არ მინდაგონია.

დავითის მადლობა ათასნაირად იყო მოკრთული... მხოლოდ იგი და მისიანა და დავითის ეზოში, მხოლოდ იგი და იყო განახლებული, ღამაში, მიმზიდავი, წარბეცაქი მიტომ არ სკოდლებოდა მადლობს დავით, რომ დაობლდა, დეკრავდა? შევხვდი დარაკს, არ შემომხვდა. გამხდარი იყო და მის მხესაბ ბრწყინვალე თვალებს შეუქმნევლად გადამკროდა ზოლი სვედისა, დაღვრებისა... დარაკს? საშინელმა აზრმა გამიღვია... გავაყოლე თვალები: ნელა, თავიღუნული მიდიოდა იგი.

თვითონ დავითს იწვიათად ვხედავდი.

ლუკა?... ლუკა შემომხვდა მოულოდნელად, როდესაც მას ფეკვილი მიპქონდა დავითის სახლიდან.

— ლუკას სიკოცხლე! — მივაძახე.

შემომხვდა, ძალით გააღიბა.

— სხვა რამე არ გეშეტება ჩემთვის, პატრონო? — და მომშორდა, მივილა.

„რა სხვა, რა სხვა ლუკა?“

არა იტქმის რა სიტყვით იქ, სადაც ლუმულით: მეტი გამოიხატეს.

**

დავითის თვალეში ცოცხალი ნაბერწყალი დავინახე. იმან კი თვალეში ამარიადა.

გამიკვირდა, როდესაც დავითმა მადლობა მითხრა გარჯისათვის, ფულეში გადმოშეცა და თან დაუმბატა, ამის შემდეგ აღარ შევხვებო, ძვირფასო ილსტრონო.

მე, მგონია, ფერი მეცვალა. იმიტომ კი არა, რომ გაკვეთილი დამეყარა! ფერი თუ მეცვალა, ალბად იმიტომ, რომ დავითის სახლს უნდა მოეშორებოდა ვიგი, იმიტომ რომ...

„ნეტავ იყოღე, დარაკო, რომ შენ კაცი მოჭკალიო.“

მეც აღარ დავეგვიანე, ბარგი შევკარი. ყველას გამოვემშვიდობე. ბავშვებმა თითქმის იტირეს. ყველაში მოსთხოვა თვისუფალ დროს ჩამოვსულიყავი.

დარაკს ხელი ჩამომართვა. მე მას ვაშლი გადავეცე, ის ვაშლი, რომელიც მან მომიცა და ვეჭმა კი აღმივიჩაღა.

დარაკი გაცივდა და.

— არ შეგიკვირათ? — გაიკვირა.

დავითმა ჩაიკინე, პირი მიბრუნე; აღზად უკვე იყოდა

ვაშლის ისტორია.

უკანასკნელად გადავავლე თვალი დავითის ეზოს. მგონია მხოლოდ მადლობა მიიპყრო ჩემი თვალეში. მასული ეზო, მადლობით, ისე მოსჩანდა, თითქმის პირველად გეხდავდებოდა.

**

სრულიად მოულოდნელად შემემთხვა დავითის სოფელში წასვლა. ერთმა ნაცნობმა მომინახა გაკვეთილი ოჯახში, სოფლად. იქ მივსულიყავი, მივიტყაროდა, რაღაღანაც სამი დღის წინეთ უნდა მისვლიყავი, მაგრამ დავაგვიანე — ქალეში დროზე ვერ მოვარი საქმეებს.

გზა და გზა დავითის სოფელზედაც უნდა გამეწვლა. ვისარგებლე შემთხვევით და დავითს ვესტუმრე.

ჩემი მოსვლა ყველას ესმოდა. უზომო პატივი მცეს. დარაკის თვალეში ვერ ვიციანი. დარაკის შვილი ჰყავდა დავითისგან. დავითი ისეთივე იყო, როგორც წინაო. იგი კვლავ განმარტავებს ეწაფებოდა.

ეზოზე ჩვეულებრივი იყო. მადლობით... მადლობით არ ჩრდილავდა ეზოს! მადლობით თვითონ იჩრდილებოდა ახალ სახლით: და... სხვა შენობებით!

შვილები გახდილიყვნენ... ელისაბედის შვილები, დარაკის შვილი ნორჩი იყო.

ნუ თუ სტუმრად არავინ დავითთან? ელისაბედის დროს ხომ დარაკი იყო?

ლუკა არ მინახავს, რომ ვიკითხე, მითხრეს, როგორც იყო, ისე არისო.

სულ-ყველა, ვინც კი დავითის ეზოში იყო, აივანზე ვისხებოდა.

მეტი მე იქ არავინ მინახავს, სულ არავინ..

ლუკა კიანელი.

სამ გვერი დედა

მხრფელით ვეფა და მისი ნაყოფი. არა მხრფელით ვეფა და მისი ნაყოფი. ქარაფულით ვეფა და მისი ნაყოფი.